

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська юридична академія» Міністерства освіти і науки України м. Одеса, прийняла рішення щодо присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації **«Адміністративно-правові основи стимулювання використання альтернативних джерел енергії у морській галузі»** за спеціальністю 081 «Право» 25 грудня 2023 року:

Єременко Крістіна Сергіївна, 1995 року народження; громадянка України, закінчила в 2019 році Національний університет «Одеська юридична академія» та отримала повну вищу освіту, здобула кваліфікацію: ступінь вищої освіти магістр за спеціальністю «Право».

Тимчасово не працює.

Дисертацію виконано в Національному університеті «Одеська юридична академія» Міністерства освіти і науки України, м. Одеса.

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор Кормич Борис Анатолійович, завідувач кафедри морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія».

Здобувачка має 7 наукових публікацій, зокрема, 3 наукові статті, 1 з яких розміщено у науковому фаховому виданні України, проіндексованому у міжнародній наукометричній базі Scopus, 2 – розміщено у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, і 4 доповіді на науково-практичних конференціях:

1. Єременко К.С. Формування категоріального апарату національного законодавства у сфері альтернативної енергетики. *Правова держава*. 2021. № 43. С. 68–75. <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2021.43.240980>

2. Єременко К.С. Дослідження реляційної взаємодії між ІМО та ООН у питанні скорочення викидів парникових газів. *Альманах міжнародного права*. 2022. Вип. 28. С. 24–33. <https://doi.org/10.32841/ILA.2022.28.03>

3. Yeremenko K. International Maritime Organization and Decarbonization of Maritime Industry: Mandate and Instruments. *Lex Portus*. 2022. Vol. 8(3). P. 30–57. <https://doi.org/10.26886/2524-101X.8.3.2022.2>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради (зауваження):

1. Аверочкіна Тетяна Володимирівна, д.ю.н., професор, професор кафедри морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія», відзначила, що на теперішній час порушена К. Єременко тематика перебуває на порядку денному у глобальних, регіональних та національних гравців, проте поки що переважного опрацювання отримувала у зарубіжних дослідженнях, у яких об'єктивно українська тематика не розроблялася, а дисертація К. Єременко є гарним акцентом на те, що підлягає першочерговому впровадженню саме в реаліях України як зараз, в умовах воєнного стану, так й під час повоєнного відновлення. Це свідчить про вагомий науковий потенціал роботи, високу якість її результатів та її практичну спрямованість. Підкреслила, що авторка не залишилася осторонь нових тенденцій у вітчизняній правовій доктрині, зокрема, врахувала триваючу глобалізацію, уніфікацію та гармонізацію правового регулювання морської та портової діяльності, зупинилася на означенні принципу доброго урядування, що має враховуватися при формуванні правових норм та практики їх застосування, а також здійснила якісний аналіз реляційної взаємодії провідних акторів у сфері екологізації сучасного мореплавства. Водночас зосередила увагу на окремих дискусійних питаннях, зокрема, щодо режимів морських просторів та взаємозв'язку між морським та кліматичним правовими режимами, оскільки питання, пов'язані з правовими режимами певних акваторій або, наприклад, морських портів є визначними для провадження діяльності у них.

Підсумувала, що дисертація відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам, що висуваються до такого роду робіт, а дисертант заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

2. Федотов Олексій Павлович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри морського та митного права Національний університет «Одеська юридична академія» свою оцінку дисертації навів у рецензії, висловив ряд зауважень, що не знижують значний науковий потенціал роботи та лише визначають шляхи подальших наукових пошуків дисертантки. Зауважив, що у роботі було здійснено якісний теоретико-прикладний аналіз адміністративно-правових основ стимулювання використання альтернативних джерел енергії у морській галузі, вироблені слушні пропозиції щодо оновлення правової бази, а базування наукового пошуку здобувачки на прогресивних тенденціях сучасної правової науки засвідчили її наукову зрілість та оволодіння необхідними для науковця компетентностями. Підкреслив, що дисертація К. Єременко має гарні шанси на практичне впровадження, адже враховує сучасні тенденції публічного адміністрування екологізації морського та портового сектора. Зосередив увагу на окремих дискусійних питаннях, зокрема, щодо того, що при дослідженні ролі портів у декарбонізації необхідно з більшою конкретизацією окреслити роль контролю держави порту у системі зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище. Підсумував, що дисертація є самостійною завершеною науковою працею, має високий науковий рівень, містить нові для сучасної науки результати, а її авторка Крістіна Сергіївна Єременко заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

3. Коваль Наталія Олексіївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія» відзначила актуальність дослідження К. Єременко через доведеність важливості декарбонізації мореплавства та зменшення антропогенних руйнівних впливів на довкілля і атмосферне повітря. Зауважила, що досі цілковито

ефективних рішень протидії їм не знайдено, а про масштабність забруднення атмосфери, парниковий ефект та глобальне потепління свідчать значні негативні зміни у навколишньому середовищі. Підкреслила, що у рецензії було надано характеристику дисертації та висловлено ряд дискусійних зауважень до її змісту, які не впливають на загальну позитивну оцінку та наукову новизну здійсненого дослідження, а лише свідчать про складність та комплексність досліджуваної проблематики. Підкреслила, що робота є якісною, комплексною науковою працею, її базованість на значній кількості наукових, аналітичних, нормативних та інших джерел свідчить про ґрунтовність підходу здобувачки до досліджуваної проблематики. Опубліковані праці свідчать про належне оприлюднення основних результатів дослідження, їх апробацію у науковому середовищі. Мета, задачі, предмет і об'єкт визначені коректно. Наукова новизна висновків забезпечена на належному рівні, а також запропоновано ряд змін до правового базису впровадження альтернативних джерел енергії у морській галузі. При цьому відзначила, що при означенні реляційної взаємодії суб'єктів адміністрування стимулювання використання альтернативних джерел енергії у морській галузі необхідно було б відзначити, яким чином її можна налагодити за участі українських органів управління у сфері морського транспорту та управління портами. Підсумувала, що у цілому дисертація є самостійною завершеною науковою працею, має високий науковий рівень, містить нові для сучасної науки результати, а її авторка Крістіна Сергіївна Єременко заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

4. Бабін Борис Володимирович, д.ю.н., професор, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Національного авіаційного університету дискусійні положення та зауваження виклав у наданому відгуку та оголосив під час виступу, водночас ще раз підтвердив своє схвальне ставлення до дисертації як значного внеску у подальшу розбудову і вітчизняної правової науки, і законодавства, і практики його застосування, їх модернізацію та

актуалізацію. Зауважив, що сучасне українське право, маючи фундаментальне, класичне підґрунтя не припиняє оновлюватися, а нові виклики та загрози воєнного, безпекового, екологічного, економічного характеру обумовлюють його динаміку, а робота К. Єременко є взірцем такого оновлення і заслуговує на підтримку. Відзначив про необхідність подальшої розробки тематики дослідження у напрямку формування наукового базису для оновлення діючого законодавства та практики його застосування, що базуватиметься на досвіді екологізації роботи провідних європейських портів для органічного доповнення їх мережі та входження до кола найпрогресивніших в Європі. Звернув увагу на необхідність опрацювання питання забезпечення співпраці з метою досягнення екологічного імперативу у роботі регіональних інтеграційних утворень, зокрема, в Ініціативі трьох морів та ТРАСЕКА з визначенням кроків до досягнення нульових викидів у роботі залучених суб'єктів. Підсумував, що дисертація відповідає спеціальності 081 «Право» та всі вимогам, а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

5. Іванова Алла Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри морського права Національного університету «Одеська морська академія» критичні зауваження виклала у наданому відгуку на дисертацію та озвучила під час виступу, водночас відзначила, що проведений захист, цілковито підтверджує її думку стосовно якості дисертації К. Єременко, наукової обґрунтованості та новизни сформульованих у ній висновків. Відзначила актуальність тематики дисертаційного дослідження, її розгляд на усіх міжнародних форумах і перебування на порядку денному більшості сучасних країн світу, активний пошук «зелених» джерел енергії та прагнення до зменшення антропогенного навантаження на довкілля, скерованість державних політик та, зокрема, їх морських векторів на досягнення Цілей сталого розвитку ООН. Відзначила, що робота К. Єременко формує базис подальших досліджень проблематики використання альтернативних джерел енергії у мореплавстві та

судноплавстві внутрішніми водними шляхами. Підкреслила, що розділів про протидію забрудненню атмосферного повітря внаслідок мореплавства бракує у сучасній науковій та навчальній літературі, де лише побіжно згадується про Додаток VI до МАРПОЛу. Цим підтверджується актуальність та очікуваність дисертаційної роботи Крістіни Сергіївни Єременко. Водночас зауважила про побажання до роботи щодо необхідності продовжити вивчення тематики екологізації роботи внутрішнього водного транспорту, подальшої розробки галузевого законодавства, зокрема й у сфері енергетичного переходу, адже воно поки що перебуває на початковому етапі формування, а використання річкових транспортних шляхів може бути активно розпочате у повоєнний період як альтернатива менш екологічним автомобільним і залізничним перевезенням. При цьому зробила висновок про відповідність дисертації усім встановленим вимогам та спеціальності 081 «Право» та про те, що її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

Тих, що утрималися, немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська юридична академія», Міністерства освіти і науки України, присуджує Єременко Крістині Сергіївні ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

**Голова
спеціалізованої вченої ради
доктор юридичних наук, професор**

Тетяна АВЕРОЧКІНА